

ВИКОРИСТАННЯ ЗАСАД СОЦІАЛЬНОГО ТУРИЗМУ В ПОЗИЦІОНУВАННІ ЕКСКУРСІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ СУМЩИНИ

У тезах висвітлене питання становища соціального туризму та його ролі в потенційному розвитку екскурсійного бізнесу на території Сумської області. З'ясована сукупність усіх наявних можливостей для подальшого прогресу у розвитку екскурсійної діяльності у сфері соціального туризму. Визначено фактори сприяння розвитку даної галузі в області.

Ключові слова: соціальний туризм, екскурсійний бізнес, розвиток, перспективи, туристський потенціал.

The theses highlight the issue of the state of social tourism and its role in the potential development of excursion business in the Sumy region. The totality of all available opportunities for further progress in the development of excursion activities in the field of social tourism has been clarified. Factors contributing to the development of this industry in the region have been determined.

Keywords: social tourism, excursion business, development, prospects, tourist potential.

Постановка проблеми. Досвід інших країн свідчить про те, що туристи з обмеженими можливостями, чи то фізичними, чи то фінансовими, займають чималу частину туристського ринку. Розвиток інклюзивного туризму є необхідним для кожного регіону країни та надважливим для людей з особливими потребами. Впровадити можливості доступного відпочинку для кожного члена суспільства допомагають віртуальні онлайн-екскурсії. Тож у реаліях сьогодення на Сумщині гостро стоїть питання щодо розвитку соціального туризму, використовуючи екскурсійний потенціал області.

Мета роботи. Дослідити питання розвитку соціального туризму, використовуючи екскурсійний потенціал Сумщини.

Виклад основного матеріалу. Міжнародні експерти стверджують, що інклюзивний туризм на даний час є важливим сегментом туристичного ринку, який розвивається в досить швидкому темпі. В Україні найбільш поширена назва даного виду туризму – це «туризм для осіб з інвалідністю», у той час як закордоном використовують такі терміни, як «безбар'єрний туризм», «доступний туризм», «туризм для всіх» тощо. Згідно з аналізом науковців, попит на соціальний туризм інтенсивно

зростає, незважаючи на те, що навіть в інших країнах його ще складно назвати масовим. В усьому світі спостерігається, що інклюзивний туризм стає все більше затребуваним. Жодне суспільство не може ігнорувати такий складний соціальний фактор як обмеженість людини в її фізичних можливостях [2].

В Україні, зокрема в Сумській області, соціальний туризм лише починає свій розвиток. Так було створено асоціацію «Інклюзивного реабілітаційно-соціального туризму», але попри це ще й досі залишається актуальною проблема відсутності єдиної бази об'єктів інклюзивного туризму як на державному рівні, так і на регіональному, у тому числі й на Сумщині [3].

На даний час держава для людей з особливими потребами може лише забезпечити відпочинок та оздоровлення в санаторно-курортних установах у той час, як туристичні об'єкти лише частково готові до обслуговування даного сегменту суспільства. На території Сумщини знаходяться наступні санаторні установи: спа-курорт «Буймерівка», санаторій-профілакторій «Олдиш», санаторій «Токарі» [5].

Проте відділом промоції та туризму Сумської обласної державної адміністрації було прийнято рішення про проведення засідання з питання розвитку соціального туризму на Сумщині. Адже в даному регіоні багато людей потребують доступного відпочинку, який сприяв би допомозі громадянам з особливими потребами покращити рівень свого ментального здоров'я, щоб почувати себе комфортно та впевнено. Також вплинути на розвиток соціального туризму може не лише держава, а й соціальні центри, які на території Сумської області знаходяться в м. Суми, м. Білопілья, м. Конотоп, м. Ромни та в м. Лебедин [4].

Сьогодні не у всіх людей є фізична можливість насолоджуватись туристичними ресурсами рідного краю, але розвиненість екскурсійного бізнесу дає змогу громадянам зробити це не покидаючи місця знаходження. Сучасна екскурсійна справа має свої переваги в розробці та представленні віртуальних онлайн-екскурсій, які будуть найбільш актуальними для людей з особливими потребами. Даний туристичний продукт зміг би задовольнити потреби соціально вразливих верств населення: людей третього віку, осіб з інвалідністю, учнівської та студентської молоді, аби в них була можливість для повноцінного відпочинку, оздоровлення та пізнання навколишнього світу. Це дасть

можливість таким людям відчутти себе важливою частиною суспільства, зрозуміти, як виглядають пам'ятники, експонати в музеї або ті чи інші природні пам'ятки, не прикладаючи при цьому власних фізичних зусиль. Віртуальні тури є завжди доступними для огляду в будь-який зручний час [1].

Висновок. На сьогоднішній день у Сумській області проживає велика кількість осіб з інвалідністю, людей третього віку, учасників АТО та іншого соціального вразливого сегменту суспільства, які потребують до них належної уваги від держави та соціальних центрів задля задоволення їхніх туристичних потреб. На Сумщині налічується велика кількість туристичних агенцій, які мають змогу створити туристичний продукт у вигляді віртуальних онлайн-екскурсій, які будуть найбільш актуальними для особливої частки населення. Сумський регіон має для цього всі можливості, адже забезпечений історико-культурними, природними туристичними ресурсами, що є основою для створення даного турпродукту, який покращить рівень комфортності життя людей з особливими потребами.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Божко Л. Д. Культура України. Серія: Культурологія. 2015. Вип. 49. С. 151-160.
2. Влащенко Н. М. Проблеми та перспективи розвитку інфраструктури для потреб інклюзивного туризму. Бізнес Інформ. 2018. №9. С. 122–126.
3. Кравченко О. Інклюзивний туризм як вид соціально-психологічної реабілітації студентів з інвалідністю. URL: <https://dspace.udpu.edu.ua/jspui/handle/123456789/10653>.
4. Сайт Сумської обласної військової адміністрації. Про розвиток соціального туризму на Сумщині: веб-сайт. URL: <http://sm.gov.ua/uk/arkhiv1/19643-na-sumshchyni-rozroblyat-kontseptsiyu-rozvytku-sotsialnoho-turyzmu-vsikh-zatsikavlenykh-zaproshuyut-do-spivpratsi.html>
5. Колотуха О.В. Соціальний туризм в Україні: проблеми та перспективи розвитку. Культура народів Причорномор'я. 2009. №176. С. 179.

І. С. Мареха, М. Ю. Троян, Д. Р. Мозгова

*Сумський державний педагогічний університет
імені А.С.Макаренка*

ПОТЕНЦІАЛ СТАЛОГО ТУРИЗМУ ДЛЯ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ЗЕЛЕНОГО КУРСУ

У статті розглянуто сталий туризм як потужний інструмент для Європейського Зеленого курсу. Здійснено дослідження основних складових сталого туризму крізь призму Цілей Сталого Розвитку (ЦСР). Обґрунтовано шляхи використання потенціалу сталого туризму для країн ЄС.